

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

SECȚIA PENTRU JUDECĂTORI

HOTĂRÂREA nr. 1523

din 26 mai 2022

Prin Raportul nr. 22-338 din 11.04.2022 al Inspecției Judiciare - Direcția de inspecție pentru judecători, a fost înaintat Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii rezultatul verificărilor privind identificarea practicii relevante a instanțelor de judecată în privința modului de aplicare a art.117 din Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară în materie penală, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Analizând raportul Inspecției Judiciare și văzând înscrisurile atașate, Secția pentru judecători reține următoarele:

Prin Ordinul nr.15/28.01.2022 emis de Inspectorul-șef al Inspecției Judiciare s-a dispus efectuarea unui control tematic având ca obiectiv identificarea practicii relevante a instanțelor de judecată în privința modului de aplicare a art.117 din Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară în materie penală, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Prin același ordin, a fost stabilită echipa de control, perioada realizării controlului, respectiv 01.01.2020-31.12.2021, precum și obiectivele controlului, care au constat în identificarea practicii relevante a instanțelor de judecată în privința modului de aplicare a art.117 din Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară în materie penală, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În cadrul verificărilor au fost solicitate curților de apel, prin adresa 21-338, relații în legătură cu obiectivul controlului stabilit prin Ordinul Inspectorului Șef nr.15/28 ianuarie 2022.

Verificările au fost realizate în baza materialelor comunicate de către instanțe și au constat în efectuarea activităților necesare lămuririi aspectelor supuse controlului,

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

analiza datelor și relațiilor comunicate de conducerile judiciare ale instanțelor și accesarea bazei de date a sistemului informatic ECRIS al instanțelor.

Cu titlu prealabil, Inspecția Judiciară a menționat că, atât verificările efectuate, cât și constatările inspectorilor judiciari au fost subsumate principiului respectării independenței judecătorului și supunerii numai legii, astfel că nu s-a procedat la o analiză a modului de instrumentare a respectivelor cauze sau a aprecierii probelor administrate și, cu atât mai puțin, la o evaluare a legalității sau temeiniciei hotărârilor analizate.

Totodată, s-a menționat că prezentul raport s-a dorit a fi un instrument util în sprijinul identificării practicilor conturate la nivelul tuturor instanțelor judecătorești, a particularităților acestor tipuri de cauze, prin raportare la ansamblul reglementărilor legale care guvernează materia, fără însă a fi puse în discuție soluțiile pronunțate.

În urma verificărilor efectuate, Inspecția Judiciară a arătat că au existat interpretări diferite în soluționarea cauzelor în care **consimțământul statelor membre a fost prezumat** pentru urmărirea, judecarea, condamnarea sau deținerea unei persoane de către autoritățile române, în sensul că unele instanțe au avut în vedere notificările depuse de către statele membre la Secretariatul General al Consiliului Uniunii Europene, timp ce altele nu au dat relevanță pozițiilor statelor asumate în această privință (

Prezumarea consimțământului, în cazul statelor membre care au transmis o notificare în acest sens Secretariatului general al Consiliului Uniunii Europene presupune că statul emitent al mandatului european de arestare în baza căruia a fost predată persoana solicitată nu mai este obligat să solicite, ulterior predării, consimțământul pentru urmărirea, judecarea, condamnarea sau deținerea acesteia pentru fapte anterioare predării.

Totodată, Secția pentru judecatori reține că verificările efectuate au stabilit existența unei proceduri unitare la nivel național cu privire la **solicitățile autorităților judiciare române de extindere a consimțământului** pentru urmărirea, judecarea, condamnarea sau deținerea unei persoane care s-a prevalat de principiul specialității, adresate autorităților judiciare străine.

Referitor la modalitatea de lucru reliefată în practica instanțelor au fost identificate abordări diferite, în funcție de etapa procesului penal în care aceste cereri au fost formulate, respectiv: urmărire penală, judecată sau executarea pedepsei.

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin. 1 din Constituție, republicată)

În cauzele aflate în cursul urmăririi penale, procurorul a solicitat instanței competente să sesizeze autoritățile judiciare străine pentru obținerea extinderii consimțământului necesar desfășurării etapei instrucției penale pentru alte fapte anterioare predării. În toate cauzele identificate, instanțele naționale au admis cererile formulate de către Ministerul Public și au adresat solicitări în acest sens statelor de executare (

Încheierile pronunțate în această procedură au fost transmise Ministerului Public în vederea punerii în executare a dispozițiilor cuprinse în acestea.

În cauzele aflate în cursul judecării, instanțele au sesizat autoritățile judiciare din statele care au pus în executare mandatele europene de arestare cu cereri de suplimentare a consimțământului pentru efectuarea cercetării judecătorești vizând fapte anterioare predării.

Cu privire la aceste solicitări, din verificările efectuate, a reieșit că practica instanțelor a fost diferită în ceea ce privește actul procedural emis și modalitatea de comunicare. Astfel, unele instanțe au dispus emiterea unor adrese către autoritățile judiciare străine prin care a fost solicitat consimțământul suplimentar (dosar nr. 248/89/2019 Tribunalul Vaslui), în timp ce alte instanțe au formulat cereri de asistență judiciară în materie penală – comisii rogatorii (

Solicitările au fost transmise fie direct autorității judiciare străine (dosar nr. 1661/279/2018 Curtea de Apel Bacău), fie prin intermediul Ministerului Justiției - Direcția de drept internațional și cooperare judiciară

De regulă, cererile instanțelor naționale au fost încuviințate de autoritățile judiciare străine însă au existat și situații în care acestea au fost respinse

1. Cu caracter izolat, au fost identificate și situații în care răspunsul autorității străine nu a fost comunicat, în ciuda diligențelor depuse de instanțele naționale

Cu titlu particular, într-o singură cauză aflată în curs de judecată, instanța a opinat că nu este necesară solicitarea de obținere a extinderii consimțământului autorității judiciare străine nici în faza de urmărire penală și nici pentru judecarea inculpatului pentru fapte anterioare predării sale, atât timp cât va solicita și obține, în cursul judecării, autorizarea pentru executarea pedepsei, în ipoteza în care persoana

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

judecată va fi găsită vinovată și va fi condamnată la o pedeapsă privativă de libertate (dosar nr. 248/89/2019 Tribunalul Vaslui).

În cauzele aflate în etapa executării pedepsei, prin raportare la obținerea unui consimțământ parțial al statului solicitat, regula specialității a fost analizată în cadrul unor cauze având ca obiect contestație la executare, întemeiată pe dispozițiile art. 598 alin. 1 lit. c Cod procedură penală /

Situația premisă care a generat aceste soluții a constat în acordarea de către autoritățile judiciare străine a unui consimțământ parțial pentru executarea pedepsei, care viza doar unele dintre pedepsele concurente aplicate prin hotărârea penală definitivă.

În acest context au fost identificate soluții unitare ale instanțelor naționale generate de interpretări adecvate cu privire la efectele pe care un astfel de consimțământ parțial le produce asupra pedepsei rezultante. Astfel, în aplicarea deciziei nr. 15 din 28 mai 2020 a Înaltei Curți de Casație și Justiție - completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, instanțele au stabilit că într-o primă etapă se execută pedeapsa/pedepsele pentru care autoritățile străine au autorizat acest lucru, urmând ca celelalte pedepse, pentru care nu există acordul de executare al autorității judiciare străine, să fie puse în executare în a 45-a zi de la momentul punerii definitive în libertate a persoanei condamnate, dacă persoana în cauză a avut posibilitatea să părăsească teritoriul României și nu a făcut acest lucru sau dacă s-a întors pe acest teritoriu după ce l-a părăsit, chiar dacă aceasta nu a constituit temei al extrădării.

Prin urmare, atâta vreme cât persoana condamnată se află pe teritoriul României, aceasta va trebui să execute toate pedepsele concurente, contopite prin hotărârea penală definitivă, cu respectarea art. 117 din Legea nr. 302/2004.

În caz contrar, faptul că la un moment dat persoana condamnată s-a aflat pe un teritoriu străin care nu recunoaște și o pedeapsă concurentă din cuprinsul unui mandat ar face ca aceasta să nu mai execute niciodată pedeapsa pe teritoriul României, aspect de neacceptat.

De asemenea, Secția pentru judecători reține că instanțele au avut o abordare unitară în ceea ce privește măsurile dispuse până la primirea răspunsurilor referitoare la cererile de autorizare a consimțământului formulate.

Aceste măsuri s-au concretizat prin desemnarea de apărători din oficiu pentru persoanele vizate de procedură, efectuarea de verificări cu privire la hotărârea de extrădare în vederea identificării ipotezei în care persoana solicitată a renunțat la regula

specialității în fața autorității judiciare de executare și atașarea la dosar a unor înscrisuri necesare. În unele situații s-a emis adresă către persoana condamnată, cu mențiunea că poate da declarațiile și poate formula apărări cu privire la cererea de extindere a consimțământului la extradare și pentru fapte anterioare predării

În toate cazurile, conformându-se dispozițiilor procesuale referitoare la respectarea dreptului la apărare, instanțele nu au dispus alte măsuri în cauză și au acordat termene de judecată până la primirea răspunsurilor solicitate.

Practica judiciară nu a reflectat o modalitate diferită de aplicare a dispozițiilor art. 117 din Legea nr. 302/2004 în ipoteza **renunțării din partea persoanei acuzate la beneficiul conferit de regula specialității**.

În fața instanțelor naționale, persoana acuzată a participat personal la procedură și, în prezența apărătorului, a fost notificată cu privire la efectele renunțării la regula specialității. Prin încheierile de ședință, instanțele au luat act de poziția procesuală a acesteia și au dat ulterior eficiență dispozițiilor legale în materie.

În situația în care renunțarea la principiul specialității a avut loc în fața autorităților judiciare străine, acest aspect a fost menționat în cuprinsul hotărârii și constatat de către instanța națională.

Secția pentru judecatori reține că, astfel cum reiese din raportul întocmit de Inspekția Judiciară, **aplicabilitatea prevederilor art. 117 alin. 4 lit. c din Legea nr. 302/2004** s-a regăsit în practica instanțelor de judecată, de regulă, în ipoteza în care persoanele condamnate, aflate în executarea pedepselor pentru care au fost emise mandate europene de arestare, au fost liberate condiționat, iar, ulterior punerii în libertate, s-au prezentat benevol la judecarea altor cauze ce vizau fapte săvârșite anterior predării.

În aceste situații, instanțele au constatat că nu se mai impune efectuarea unei cereri de autorizare către statul de executare pentru o nouă judecată, atâta timp cât, având posibilitatea să părăsească teritoriul național, persoana în cauză nu a procedat astfel, în termen de 45 de zile de la punerea sa definitivă în libertate (

În cauzele în care **autoritatea străină a solicitat autorității judiciare române de executare consimțământul** pentru urmărirea, judecarea, condamnarea sau deținerea unei persoane care s-a prevalat de principiul specialității, sesizările au fost adresate instanțelor, fie în mod direct, fie prin intermediul Ministerului Public.

Din verificări, s-a constatat că înregistrarea solicitărilor autorităților străine s-a realizat în mod diferit la nivelul instanțelor, fiind alocate din sistemul Ecris nu mai puțin de 9 (nouă) obiecte, detaliate în raportul întocmit de Inspekția Judiciară.

Din această perspectivă, Secția apreciază că se impune necesitatea utilizării unui singur obiect alocat din sistemul ECRIS, care să faciliteze evidențierea cauzelor în care devin incidente prevederile art. 117 din Legea nr. 302/2004.

Măsurile dispuse în vederea soluționării acestor cereri au fost similare cu cele prezentate în ipoteza în care autorizarea a fost solicitată de către autoritățile române, cu mențiunea că persoana vizată a participat la procedură prin intermediul sistemelor de audiere la distanță (videoconferință).

Referitor la informațiile suplimentare solicitate autorităților străine, din verificările efectuate a rezultat că instanțele au procedat în acest sens, fie pentru a comunica dacă au fost respectate garanțiile dreptului la un proces echitabil, fie în legătură cu efectuarea unor acte de urmărire penală, atunci când au fost puse în discuția părților aspecte de drept care vizau aprecieri asupra prescripției răspunderii penale.

În ce privește tipul de hotărâre pronunțată în cauzele analizate s-a constatat că, de regulă, au fost pronunțate încheieri în camera de consiliu, redactate, în majoritatea cazurilor, într-un interval de 1-15 zile de la pronunțare.

Cu referire la soluțiile pronunțate, analiza efectuată asupra cauzelor identificate a evidențiat faptul că, în general, aceste cereri sunt admise, dar au fost identificate și situații în care s-a dispus respingerea acestora.

Hotărârile pronunțate în aceste cauze au fost comunicate în mod direct autorității străine solicitante, după efectuarea traducerilor hotărârilor, și, prin fax, Ministerului Justiției - Direcției de drept internațional și cooperare judiciară.

Având în vedere lipsa unei reglementări, cauzelor analizate au fost consemnate diferit în evidențele instanțelor, respectiv: în Registrul privind arestarea și predarea în baza mandatelor europene de arestare, în Registrul de evidențiere și punere în executare a încheierilor pronunțate în primă instanță, Registrul de evidență și punere în executare a hotărârilor penale pronunțate în materia cooperării judiciare în materie penală, Registrul privind evidența mandatelor europene de arestare, sau în Registrul de evidență și punere în executare a hotărârilor penale.

În raport de aspectele constatate cu ocazia efectuării verificărilor, Inspekția Judiciară a formulat următoarele propuneri:

1. Analiza necesității desfășurării unor activități de formare profesională continuă la nivel centralizat și descentralizat cu privire la aspectele ce vizează materia cooperării judiciare internaționale aplicabile în cauzele în care este incident principiul specialității;

2. Discutarea și analizarea în cadrul ședințelor de învățământ profesional, organizate la nivelul tuturor instanțelor de judecată, în conformitate cu prevederile art. 25 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1375/2015, a dispozițiilor legale incidente ce au făcut obiectul prezentului raport;

3. Analiza oportunității stabilirii unui mod unitar de lucru la nivelul tuturor instanțelor în sensul consemnării, în Registrul de evidență al mandatelor europene de arestare emise, la rubrica ”informații asupra executării mandatului european de arestare”, a aspectelor referitoare la incidența principiului specialității;

4. Analiza oportunității stabilirii unui mod unitar de lucru la nivelul tuturor instanțelor, cu referire la aplicabilitatea regulii specialității din perspectiva unor dispoziții din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1375/2015, respectiv:

- art. 29 lit. l) din Regulament, în sensul dispunerii, de către judecătorul delegat cu executarea hotărârilor penale, a măsurilor necesare în vederea obținerii hotărârilor adoptate de autoritățile judiciare străine în executarea mandatelor europene de arestare sau, cel puțin, a dispozițiilor din cuprinsul acestora, care vizează incidența regulii specialității.

- art. 149 lit. l) din Regulament, în sensul includerii, în cadrul transmiterii pe care grefierul delegat cu executarea o realizează către instituțiile care gestionează cazierul judiciar, și a dispozițiilor referitoare la regula specialității.

5. Analiza oportunității stabilirii, în sistemul informatizat ECRIS, a unui mod unitar de alocare a obiectului cauzelor în care s-au formulat cereri de către autoritățile judiciare străine, care vizează consimțământul/autorizarea, pentru urmărirea, judecarea, condamnarea sau deținerea unei persoane care s-a prevalat de principiul specialității, respectiv: „mandat european de arestare-cerere de extindere a efectelor regulii specialității”;

6. Analiza oportunității realizării unor demersuri instituționale către Ministerul Justiției și Ministerul Afacerilor Interne pentru:

- consemnarea, în temeiul dispozițiilor art. 43 alin. 2 din Legea nr. 254/2013, la nivelul fiecărei administrații a locurilor de deținere, în fișa de evidență a persoanei încarcerate, a incidenței principiului specialității în raport de hotărârea de predare, în

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin. 1 din Constituție, republicată)

baza mandatelor europene de arestare emise de autoritățile judiciare străine, date ce vor fi centralizate la nivelul Administrației Naționale a Penitenciarelor;

- consemnarea, în temeiul dispozițiilor art. 9 lit. d coroborat cu art. 12 lit. c din Legea nr. 290/2004, republicată, privind cazierul judiciar, a incidenței principiului specialității în fișa de cazier judiciar, după punerea în executare a mandatului european de arestare.

Având în vedere considerentele expuse, Secția pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii apreciază întemeiate propunerile Inspecției Judiciare pe care le va aproba odată cu aprobarea raportului.

Față de cele expuse, în temeiul dispozițiilor art. 75 alin. (2) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin vot direct și secret, cu unanimitatea voturilor valabil exprimate (8 voturi „Da”, 1 vot „Nul”);

SECȚIA PENTRU JUDECĂTORI A CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

HOTĂRĂȘTE

Art.1 - Aprobarea Raportului Inspecției Judiciare nr. 22-338/2022 privind efectuarea unui control tematic având ca obiectiv identificarea practicii relevante a instanțelor de judecată în privința modului de aplicare a art. 117 din Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară în materie penală, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Art.2 - Aprobarea următoarelor propuneri formulate de Inspecția Judiciară:

1. analiza necesității desfășurării unor activități de formare profesională continuă la nivel centralizat și descentralizat cu privire la aspectele ce vizează materia cooperării judiciare internaționale aplicabile în cauzele în care este incident principiul specialității;
2. discutarea și analizarea în cadrul ședințelor de învățământ profesional, organizate la nivelul tuturor instanțelor de judecată, în conformitate cu prevederile art. 25 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, aprobat prin

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1375/2015, a dispozițiilor legale incidente ce au făcut obiectul prezentului raport;

3. analiza oportunității stabilirii unui mod unitar de lucru la nivelul tuturor instanțelor în sensul consemnării, în Registrul de evidență al mandatelor europene de arestare emise, la rubrica “informații asupra executării mandatului european de arestare”, a aspectelor referitoare la incidența principiului specialității;

4. analiza oportunității stabilirii unui mod unitar de lucru la nivelul tuturor instanțelor, cu referire la aplicabilitatea regulii specialității din perspectiva unor dispoziții din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1375/2015, respectiv:

- art. 29 lit. l) din Regulament, în sensul dispunerii, de către judecătorul delegat cu executarea hotărârilor penale, a măsurilor necesare în vederea obținerii hotărârilor adoptate de autoritățile judiciare străine în executarea mandatelor europene de arestare sau, cel puțin, a dispozițiilor din cuprinsul acestora, care vizează incidența regulii specialității.

- art. 149 lit. i) din Regulament, în sensul includerii, în cadrul transiterii pe care grefierul delegat cu executarea o realizează către instituțiile care gestionează cazierul judiciar, și a dispozițiilor referitoare la regula specialității.

5. analiza oportunității stabilirii, în sistemul informatizat ECRIS, a unui mod unitar de alocare a obiectului cauzelor în care s-au formulat cereri de către autoritățile judiciare străine, care vizează consimțământul/autorizarea, pentru urmărirea, judecarea, condamnarea sau deținerea unei persoane care s-a prevalat de principiul specialității, respectiv: „mandat european de arestare-cerere de extindere a efectelor regulii specialității”;

6. analiza oportunității realizării unor demersuri instituționale către Ministerul Justiției și Ministerul Afacerilor Interne pentru:

- consemnarea, în temeiul dispozițiilor art. 43 alin. 2 din Legea nr. 254/2013, la nivelul fiecărei administrații a locurilor de deținere, în fișa de evidență a persoanei încarcerate, a incidenței principiului specialității în raport de hotărârea de predare, în baza mandatelor europene de arestare emise de autoritățile judiciare străine, date ce vor fi centralizate la nivelul Administrației Naționale a Penitenciarelor;

- consemnarea, în temeiul dispozițiilor art. 9 lit. d coroborat cu art. 12 lit. c din Legea nr. 290/2004, republicată, privind cazierul judiciar, a incidenței principiului specialității în fișa de cazier judiciar, după punerea în executare a mandatului european de arestare.

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin. 1 din Constituție, republicată)

Art.3 - Prezenta Hotărâre nr.1523 din 26.05.2022 a Secției pentru Judecători a Consiliului Superior al Magistraturii se comunică Inspecției Judiciare.

Data în București, la data de 26 mai 2022

Președinte

Judecător Marian BUDA

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011